

RD 103.6 Gemeinschaftsantenne 100,3
Bildung in schwieriger Zeit des Strom

Gründung von der Ligue of
national Bildung
Jahres: 26.02.1996

D'Geschichte von der Letzburger Jugend am 2te Weltkrieg

Haut welle mer iwerleien firwat direkt no der Befreiung von Letzberg am September
1944 d' Ligue O. J. gegründet wor an och d' Sektion Bildung an d' Ligue geruff
pin ass. 1944

Et ware frau a glücklech Dég wéi ~~virum 50 Joer~~, no 4

Joer a 4 Méint d'preisesch Okkupatioun an den Nazi-Terror fir ons

Heemecht eriwier waren.

Jinger Generationen von haut kunne sich fleck e'ing
Vürstellung von der Freid maachen wa sie d' Fokren an d' Pöller von demols
nkucken. D' Berichter an den Zeitungen ~~an~~ Revüen, Reportagen um Radio an
an der Television erönnere ons Zeitzei'en um dei iwerschwänglech yflichlech
Begescherung mat de'ir mir d' allieiert Soldaten, de Prinz Filix an de
Prinz Jean empfangen hun.

^{huet sich se'ir agestellt. Bei}
Awer och ~~an~~ Trauer ass erönnert an, von ~~dese~~ ville Familien ^{huet} bei ~~denen~~
nach en oder ~~der~~ mé gefeelt, ^{och} ~~an~~ ^{dei} nach an de Kralle von Ennerdrécker
waren. Och fir ons, d'Generatioun von den Zwangsrekrutierten war d'Fréd
nét komplett. En Déel von de Refraktären waren hei heem a ^{me} konnten mat
feieren. ~~Aner Refraktären waren nach an den Nopeschlänner oder bei den~~
allieierten Armé'en. Mä ronn 7.500 von denen 12.000 enrélés de force hun
nach hei heem gefeelt. 800 waren zou diesem Zeitpunkt gefall oder ver-
mésst. ~~Da~~ ~~Aner~~ schon a Gefangelager, ^{ohne dass dei heilem sat wösten.}

Ofgeschnidde von der Heemecht, genau wéi d'KZler, an d'Emgesiddelt.

Kéng Norichten von doheem oder esouguer schlechter oder falscher. Aus dem

Wehrmachtsbericht hu sie iwert d'Rundstettoffensiv héeren, a wé konnt et

anescht sin, ^{durch} découragéiert, ~~dei~~ opgebauchten Erfolgsmeldungen von der

No der éischer Begéschterung iwert Befreiung hun déi héiheim séch vun Däg zou Däg méi grouss Suerge gemat ém déi, déi nach fort waren.

Den 23. September 1944 kum ons exil Regierung zeréck op Lëtzebuerg!

All ze vill Begéschterung gouf dëse Ministeren nët entgängt bruecht. Sie ware weit vum Schoss a waren nët derbei wéi d'Vollek gelidden a gepéngescht gouf. Mä, mir hun awer gehofft, dass mat de Relatiounen déi sie a méi wé 4 Joer, Zeit haten, dësseit dem groussen Pull opzebauen, kënnen aktiv a schnell hëllefén déi Feelend heem ze huelen.

Déem war awer nët esou!

Sie hun emol fir d'éischt u séch geduecht. Hir Positiounen ze festegen besonnesch vis-à-vis vun der "Unioon" an de Resistenzorganisatiounen. E regelrechte Machtkampf ensteet téschend dësen 2 Gruppen. Esou schreiw d' "Unioon" den 2ten Dezember 1944 :

"Neischt fir ongutt, dir Hären, mä doeranner dierft dir iwerhâpt nët matschwätzen. Dir wësst nët wät hei lass war."

A während dësem politeschem Gerängel a Gestreits ém Ministerposten gëtt neischt oder nët genuch éinnerholl fir ons KZler, Emgesiedelt an d'Zwangsrekrutéiert heem ze huelen.

An dieser Situation, huelen eng Handvoll frëe Zwangsrekrutéiert den Entschluss sich selwer em hin Frazz Kommanden an der Front an och an sich selwer ze bëhimmere.

Kurzer Hand gëtt iwert Zeitungsmatdeelungen eng Réunion ageruff. Ufank Oktober 1944 fënd des Réunion am "Westhofgaard" um fléis zou Letzebuerg statt.

Och Kidoelbinger fieren an der Versammlung.

Hei gëtt d'Prinzip vun der "Ligue des Jeunes" beschloss.

3

Och fir ~~de~~ diddelénger Participanten sheet den Entschloss fest eng Sektioon zu bilden op d'Been ze setzen.

Dwer als emol e besser Musek aus dieser Zeit (Stars and Strips)

Also och ^{fir} diddelénger Jungen ^{slung déinols} statt den Entschloss fest eng Sektioon vun der Ligue "Oj" zu bilden ze grënnen.

D'Komerode Frantz Germain, Schaak Roger a Jos Weirich invitéiere fir den 8. Februar 1945 an eng Grënnungsversammlung an de Sall beim "Ro' de Franz" (Propriétaire Reuter-Eiffes) op Tattebiërg. De Sënn, Zweck an d'Ziller vun der Ligue "Ons Jongen" gin hei vum Jos Weirich erklärt. D'Grënnung vun der Sektioon Diddeléng gët eestëmme beschloss an de provesoresche Sektionscomité ^{huet} setzt sech aus deenen heite Komeroden zesammen ^{gesetzt}.

Weirich Jos
Schumacher Albert
Peters Jean
Mathias Becker

Frantz Germain
Pauly Gust
Grethen Robert
Arnold Schmit

Schaak Roger
Boly Jacques
Marcel Steinmetz

An dëser Versammlung proposéiert den Dominicy Pier, Chef vun der Miliz, der neier Associatioun, am Milizcamp e miwliéierte Büro zur Verfügung ze stellen. Dës Proposition gët mat Applaus acceptéiert. Déi éischt Sëtzung vum Comité as de 17.02.1945. D'Comitéscharge gi wéi follegt festgeluecht:

Präsident: Jos Weirich - Vize-Präsident: Albert Schumacher - Sekretär: Germain Frantz - Sekretär-adjoint: Marcel Steinmetz - Trésorier: Schaak Roger - Trésorier-adjoint: Gust Pauly - Assessoren: Mathias Becker - Jacques Boly - Arnold Schmit.

De Büro, op Zëmmer 2 am Milizcamp, an der Parkstrooss, fréier Dancing Goergen - haut Café-Restaurant Piscine - as all Dag op vun 3 bis 6 Auer, ausser Samschdes a Sonndes.

Den 2. Mee 1945 as um 19 Auer am Milizcamp déi 4. Versammlung vun der Sektioon. D'Komerode Germain Frantz, dee sech an d'lëtzebuërger Arméi gemellt huet, an Arnold Schmit, dee mat der amerikanescher Arméi an Däitschland geet, gin duerch Grethen Robert a Graf Pier ersat. D'Sportsektioun ënnersteet dem Graf Pier.

Vum Germain Frantz kritt de Comité den 12.08.1945 eng Kaart aus dem WROTHAM CAMP Sevenoaks - Kent an England. Säi Posten als Sekretär as vum Felix Mohren iwerholl gin. D'Haaptaufgab war d'Jongen déi schon doheem waren an no an no an d'Hemecht zeréckkoomen ze erfaassen. Dës Kartei liwwert ~~ons~~ haut nach séier interessant Renseignement. D'Suerg, esouwuel vum Zentralcomité wéi och vum Sektionscomité war déi nach doheem Feelend ze fannen an esou séier wéi méiglech heem ze bréngen. D'Elteren vun de Gefalenen a Vermëste waren a grousem Leed. Zu Lëtzebuërg huet sech d'Eltereverenegung an eng Associatioun ze konstituieren opgedrängt an och Diddelénger Eltere waren dobäi séier aktiv. Déi driewend Kraaft waren an der Stad ënner anerem d'Häre Paul Simonis an de Professor Edmond Oster (+den 30. Oktober 1965; onse Fuendel war mat enger staarker Delegatioun op dësem Begrëfnis), an zu Diddeléng d'Häre Schmelzer Mett, Bodry Alfonse, Grün a Kieffer Nicolas.

Gutt Noriichten aus der Friënd gi gläich publizéiert wéi d'Copie op der Säit 7 weisst. ^{Hei z. Ps. eng Matdeelung}

Ligue "Ons Jongen"
section de Dudelange
rue du Parc

delt nach dass die
provisorie
Nost'end Diddelenger Komeroden befannen sech,
mindestens zenter dem 7. Juli 1944 a r u s s e s c h e r
G e f a n g e s c h a f t am Gefangenenlager TAMBORE: *befannen: Et min:*

BAUSTERT J.P.	Mittestross	125
Flammang Nic.	Brunnenstross	51
Feiler Victor	E. Mayrischstr.	22
Kieffer Charles	Waldstross	2
Michaux René	Kélerstross	52
Regneri Jean	Biegwierkstross	117
Reiland Emil	Spidolstross	32
Rosseljong Antoine	Barbarastross	15
Schmeller Marcel	Cité Dr Welter	3
Schmit Arny	Suftgerstross	130

Informationen a Matdélongen gi mir op onsem Büro bekannt, a bieten d'Leit dé ons kennen Uréngongen oder Norichten ginn, duerch dé mir onsen nach an der Friemd sinne Komeroden kennen hellefen, respectif ons no'her un se erun schaffen, eis mat zedelen.

Onse Büro befend sech an der Parcstross, fré'here Milizcamp
Zemmer 2 an ass Denschtes a Freidess op vun 3 bis 6 Auer.

An dréngend Fäll sech wenden:

Eisewuerenhandlong W E I R I C H Majerus
av. G.D. Charlotte 52.

oder Telefon no 17-17

De Comité

président

von der Sektion Dudelange
Ons Delegéiert huelen un de Sätzungen iwwert Epurationsmesuren, déi vun der LPPD
ageruff goufen, deel. Dës éischt Sétzung war de 26. *juli* 1945.

Periodesch huet *och* Sektioon *och* e Mëmber am Zentral-Comité vun der Ligue "Ons
Jongen" gestallt. Et waren dat d'Komeroden Jos Weirich, Theobald Paul a Jempi
Linden.

Well ufanks 1946 nach iwwer 3.000 Lëtzebuurger an der Hemecht felen a vun deene
keng Noriicht virläit, gët versicht d'Recherche vun hinnen ze erliichtereren duerch
Foto-Projectionen am ganze Land. Dës Aktioun gët gestaart duerch de "Service de
Recherche" vun der Ligue "Ons Jongen". Zu Diddeléng war dës Virféierung den 21.
Mäerz 1946 um 8 Auer am Cinema Palace (Nickels).

De 17.07.1946 muss *de* onse Büro *am Miliz Camp* geraumt gin, fir en der Lëtzebuurger Arméi zur Ver-
fügung ze stellen. *de Sektion's* onse Büro gët op Zemmer 36 an d'Gemeng verluecht. En as Densch-
des a Freides vu 6 bis 7 owens op. De Comité besteet *1946* aus folgende Komeroden:
Präsident: Jos Weirich - Vice-Präsident: Theobald Paul - Sekretär: Felix Mohren-
Sekretär-adjoint: Schmitt Roger - Caissier: Roger Schaak - Caissier-adjoint:
Pauly Gust - Assessoren: Arend Hubert- Graf Pier - Harff Mett.

D'Diddelénger Jonge wëllen awer och esou séier wéi méiglech e "Monument aux
Morts" an hirer Stad opriichten an domadde sècheren, dass d'Undenke vun deenen
déi hiirt Liewe fir d'Hemecht gin hun, garantéiert as. Och d'Ausschaffe vun enger
"Brochure commémorative" mat de Fotoë vun de Gefalenen a Verméssten gët an Ugrëff
geholl. ~~D'Copie vun engem Formular an dëser Affaire as op der Sait 7 opgedréckt.~~

De 15. Oktober 1950 um 15 Auer as d'Aweigung vum "Monument aux Morts" un deër sech
all Lokalvereiner bedelegen. Natiirlech och *de* Sektioon "in corpore" hannert *en hierem*
~~sem~~ *sem* Fündel. *de* Sektioon huet e wesentleche finanziellen Undeel fir d'Oprichtung
vum Monument beigedroen.